

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

Geert Lenssens

tegen

Deconsument.com

Met een brief van 10 juli 2015 dient de heer Geert Lenssens een klacht in tegen de website Deconsument.com. Aanleiding is een artikel van 9 juli 2015 onder de titel ‘Geert Lenssens advocatenhonoraria verheven tot kunst?’ The Consumerist, pseudoniem van de verantwoordelijke of een medewerker van Deconsument.com die zijn naam niet bekendmaakt, antwoordt met mails van 11, 12, 19, 20 en 26 augustus en 9 oktober. Een rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft een hoorzitting gehouden op 7 januari 2016. Geert Lenssens was aanwezig op de hoorzitting. Namens Deconsument.com woonde niemand de hoorzitting bij.

DE FEITEN

Het artikel gaat over opportunistische advocaten die misbruik maken van de goedgelovigheid en ellende van mensen om hoge erelonen op te strijken. In financiële dossiers zwaaien ze met begrippen als rechtsherstel, zonder rekening te houden met de haalbaarheid van de dossiers. Het gaat hen enkel om eigenbelang, en hun cliënten delven meestal het onderspit en blijven achter met dure ereloonnota's.

Het artikel noemt Geert Lenssens als een typevoorbeeld van zulke advocaten. Lenssens trad en treedt op in verschillende grote financiële strafzaken. Ook hij houdt zijn cliënten rechtsherstel voor, maar meestal laten de resultaten op zich wachten, terwijl hij hoge erelonen aanrekent voor prestaties die oncontroleerbaar zijn.

Het artikel noemt Lenssens mediageil en een zelfverklaarde misantroop. Het verwijst naar zijn boek *‘Belogen en bedrogen. Oplichten en opgelicht worden: dagelijkse kost’*, om te besluiten dat advocaten daar misschien zelf veel kaas van gegeten hebben.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klager vindt het ongehoord dat Deconsument.com nergens de naam van de auteur en verantwoordelijke uitgever vermeldt. Dat is niet alleen onwettig, maar ook beroepsethisch niet loyaal en laakbaar.

Het artikel bevat fouten. De auteur heeft de feiten onvoldoende gecheckt en laat na om essentiële, publiek beschikbare informatie te vermelden. Klager verwijst onder meer naar de passages over rente-swaps en KMO's, Lernout & Hauspie en Fortis, waarbij de auteur rapporten, strafrechtelijke veroordelingen en schaderegelingen die publiek en via het internet raadpleegbaar zijn, niet vermeldt, waardoor de berichtgeving over die dossiers onvolledig en foutief is. Over andere publiek bekende dossiers zoals Citibank, waarin alle cliënten schadeloos werden gesteld, rept het artikel met geen woord. De auteur voert ook geen objectieve gegevens aan voor zijn beweringen over peperdure ereloonnota's met oncontroleerbare prestaties.

Klager noemt het artikel beledigend en lasterlijk. Het staat onder de rubriek 'fraude' op de website, en schetst een beeld alsof klager niets anders zou doen dan zijn cliënten misleiden om zichzelf te verrijken. Het wemelt van ongegronde verdachtmakingen en beschuldigingen en insinueert dat klager fouten, misdrijven en deontologische inbreuken zou begaan. Het beschadigt op illusoire en speculatieve wijze de reputatie van klager.

De auteur maakt geen onderscheid tussen feiten en commentaren. Hij vermengt halve waarheden, beweringen en commentaren en presenteert die als feiten.

Gezien de zware beschuldigingen had de auteur klager vóór publicatie moeten contacteren en een kans op wederhoor geven, maar hij heeft dat op geen enkel moment gedaan. Dat Deconsument.com achteraf een kans op wederwoord geeft, is ruim onvoldoende. Klager wil ook geen wederwoord geven zolang hij niet weet tegen wie hij praat en de auteur en verantwoordelijke uitgever zich niet bekendmaken. Bovendien is het kwaad geschied. Daarom doet het ook niet ter zake dat De consument.com het artikel offline heeft gehaald naar aanleiding van de klacht bij de Raad voor de Journalistiek.

Ten slotte vindt klager het ongehoord dat Deconsument.com het artikel mailde naar een van zijn vennoten en naar cliënten, wat erop wijst dat de website kwade bedoelingen heeft. Klager heeft dan ook twijfels bij de onafhankelijkheid van de auteur en Deconsument.com. Hij vermoedt dat het artikel in opdracht geschreven is, maar weet niet in opdracht van wie.

Deconsument.com betwist de bevoegdheid van de Raad voor de Journalistiek en reageert enkel uit hoffelijkheid. Deconsument.com zegt dat de website geen journalistieke site is, maar een opiniekanaal, gemaakt door particulieren, waar consumenten hun mening kunnen geven. Dat past binnen het democratische recht op vrije meningsuiting. De auteurs zijn geen journalisten en oefenen het beroep niet uit. Ze geven hun persoonlijke mening over maatschappelijke thema's.

Deconsument.com wijst erop dat iedereen een wederwoord kan geven of inhoudelijke aanpassingen op opiniebijdragen kan doorsturen, wat ook zo op de website staat. Maar klager heeft Deconsument.com nooit gecontacteerd of om een wederwoord gevraagd.

Volgens Deconsument.com wil klager met zijn klacht bij de Raad voor de Journalistiek de identiteit van de auteur van het artikel achterhalen. Maar Deconsument.com kiest voor de volledige anonimiteit van de opinieschrijvers en zal hun identiteit nooit vrijgeven.

Ten slotte zegt Deconsument.com dat hij, vanwege de heisa die klager maakt, het artikel door zijn jurist laat analyseren en het in afwachting van het resultaat offline haalt.

BESLISSING

De Raad is van oordeel dat Deconsument.com een journalistieke website is. De artikels worden geschreven door een team van steeds dezelfde redacteurs die geregeld informatie over actuele thema's garen, verwerken, redigeren en verspreiden voor een publiek. Overigens heeft de website als ondertitel '*Kritisch Consumenten Nieuws*', en presenteert hij de bijdragen op het moment van het betwiste artikel als een journalistiek genre.

De Raad voor de Journalistiek geeft op een gemotiveerde wijze zijn mening over journalistiek handelen en journalistieke producten. Hij is dan ook bevoegd om een uitspraak te doen over

de klacht tegen Deconsument.com. Die bevoegdheid is ook bevestigd door het Hof van Beroep in een arrest van 28 oktober 2014 in de zaak Verbeeck tegen de Raad voor de Journalistiek.

Deconsument.com werkt volledig anoniem. De code bepaalt dat de journalist loyaal en verantwoordelijk handelt, wat impliceert dat hij werkt met open vizier en zich niet verschuilt achter volledige anonimiteit, wat des te meer geldt als hij zijn standpunt of opinie weergeeft.

De auteur verwijst in zijn opiniebijdrage naar een aantal feiten. Gezien de aard van de feiten was het aangewezen dat de website klager vóór publicatie de kans op wederhoor had gegeven.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is gegrond.

Brussel, 11 februari 2016